

KONFERENSIYALAR.COM

ANJUMANLAR PLATFORMASI

O'ZBEKISTON – 2030: INNOVATSIYA, FAN VA TA'LIM ISTIQBOLLARI

**VIII RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYA MATERIALLARI**

NOYABR, 2025-YIL

O‘ZBEKISTON — 2030: INNOVATSIYA, FAN VA TA’LIM ISTIQBOLLARI

**VIII RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYASI MATERIALLARI**

2025-yil, noyabr

TOSHKENT-2025

ISBN 978-9910-8337-2-4

O'ZBEKISTON – 2030: INNOVATSIYA, FAN VA TA'LIM ISTIQBOLLARI. VIII Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari. – Toshkent: Scienceproblems team, noyabr, 2025. – 52 bet.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

Konferensiya tashkilotchisi: “Scienceproblems Team” MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2025-yil, 1-noyabr.

Mas'ul muharrir:

Isanova Feruza Tulqinovna

Annotatsiya

Mazkur nashrda “O'zbekiston — 2030: innovatsiya, fan va ta'lim istiqbollari” nomli VIII Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi doirasida taqdim etilgan ilmiy maqolalar to'plami jamlangan. Unda O'zbekistonning turli oliy ta'lim va ilmiy-tadqiqot muassasalari, tarmoq tashkilotlari, mustaqil tadqiqotchilar tomonidan taqdim etilgan ijtimoiy-gumanitar, iqtisodiyot, huquq, biologiya, tibbiyot va boshqa sohalarga oid maqolalar kiritilgan. Maqolalarda ilm-fanning zamonaviy yo'nalishlari, innovatsion texnologiyalar, ta'lim islohotlari hamda barqaror taraqqiyotga oid masalalar muhokama qilingan. To'plam akademik izlanishlar, amaliy tajribalar va ilmiy xulosalarni birlashtirgan holda, fanlararo integratsiyani chuqurlashtirish va ilmiy hamkorlikni kuchaytirishga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: ilmiy-amaliy konferensiya, innovatsiya, fan va ta'lim, O'zbekiston 2030, barqaror rivojlanish, ilmiy izlanishlar, fanlararo integratsiya, ilmiy hamkorlik, texnologik taraqqiyot, zamonaviy ta'lim.

ISBN 978-9910-8337-2-4

Barcha huquqlar himoyalangan.

© Scienceproblems team, 2025-yil

© Mualliflar jamoasi, 2025-yil

MUNDARIJA

TEXNIKA FANLARI

Кузибоев Шихназар

ИССЛЕДОВАНИЕ ФИЗИКО-ХИМИЧЕСКИХ СВОЙСТВ И ЭФФЕКТИВНОСТИ МАГНИТНЫХ СОРБЕНТОВ НА ОСНОВЕ РОТОРНОГО ШЛАКА4-11

Исмаилова Зумрад, Анарбаев Анвар

ПРИМЕНЕНИЕ СОЛНЕЧНЫХ УСТАНОВОК В СХЕМАХ КОНДИЦИОНИРОВАНИЯ ВОЗДУХА ЗДАНИЙ В НА ОСНОВЕ ИСПАРИТЕЛЬНОГО ОХЛАЖДЕНИЯ ВОЗДУХА 12-15

Mirjalolova Nargiza

SIMSIZ SENSOR TARMOQLARI (WIRELESS SENSOR NETWORKS) ARXITEKTURASI, TURLARI VA MUAMMOLARI 16-20

TARIX FANLARI

Narzullayeva Zulxumor

SULTON MALIKSHOHNING MA'RIFATPARVARLIK SIYOSATI 21-23

FALSAFA FANLARI

Xoshimov Hakimjon

YOSHLARNING IQTISODIY MUSTAQILLIGI VA IDENTIK O'ZINI ANGLASH JARAYONI: IJTIMOIIY VA PSIXOLOGIK OMILLAR 24-29

FILOLOGIYA FANLARI

Begmatova Dilorom

DARIY TILIDAGI IQTISODIY XARAKTERDAGI SIYOSIY EVFEMIZMLAR 30-32

YURIDIK FANLAR

Каюмова Малика

КРИМИНАЛИЗАЦИЯ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА (ИИ) В ПРЕСТУПНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ: ПРОБЛЕМЫ КВАЛИФИКАЦИИ И ОТВЕТСТВЕННОСТИ 33-36

PEDAGOGIKA FANLARI

Shermatova Saxobaxon

OLIIY TA'LIMDA KLASSTERLI YONDASHUV ORQALI INDUKTIV VA DEDUKTIV FIKRLASHNI RIVOJLANTIRISH METODIKASI 37-39

Odiljanova Gulasalxon

TA'LIM JARAYONIDA REFLEKSIV FIKRLASHNI RIVOJLANTIRISHNING METODIK ASOSLARI 40-43

Xakimov Tulanboy

NARRATIV PEDAGOGIKANING ANTROPOLOGIK VA AKSIOLOGIK ASOSLARI TARIX TA'LIMIDA 44-46

TIBBIYOT FANLARI

Fayziyeva Nozima

EKOLOGIK OMILLAR TA'SIRIDA PAYDO BO'LADIGAN SURUNKALI KASALLIKLARNING OLDINI OLIHDA TIBBIY-MA'RIFIY FAOLIYATNING PEDAGOGIK ROLI 47-51

FALSAFA FANLARI

YOSHLARNING IQTISODIY MUSTAQILLIGI VA IDENTIK O'ZINI ANGLASH JARAYONI: IJTIMOY VA PSIXOLOGIK OMILLAR

Xoshimov Hakimjon Abduqaxxor o'g'li

Namangan davlat universiteti tadqiqotchisi

Annotatsiya. Ushbu tezis yoshlarning iqtisodiy mustaqillik va identik o'zini anglash jarayonlarini o'rganadi. Iqtisodiy mustaqillikning yoshlarning o'zlikni anglashiga ta'siri, shuningdek, ijtimoiy va psixologik omillar, masalan, ota-onalar bilan munosabatlar, jamiyatdagi stereotiplar va ta'lim tizimi kabi faktorlarga e'tibor qaratiladi. Tezis yoshlarning o'zlikni anglash jarayonida iqtisodiy mustaqillikning o'rni va uning ijtimoiy-psixologik rivojlanishiga ta'sirini tahlil qiladi.

Kalit so'zlar: Yoshlar, iqtisodiy mustaqillik, identik o'zini anglash, psixologik rivojlanish, ijtimoiy omillar, ota-onalar bilan munosabatlar, jamiyat stereotiplari, ta'lim tizimi.

YOUTH ECONOMIC INDEPENDENCE AND IDENTICAL SELF-IDENTIFICATION PROCESS: SOCIAL AND PSYCHOLOGICAL FACTORS

Xoshimov Hakimjon Abduqaxxor o'g'li

Researcher at Namangan State University

Annotation. This thesis explores the processes of economic independence and self-identification among youth. It focuses on the impact of economic independence on young people's self-awareness, as well as social and psychological factors such as relationships with parents, societal stereotypes, and the education system. The thesis analyzes the role of economic independence in the process of self-identification among youth and its influence on their social and psychological development.

Key words: Youth, economic independence, self-identification, psychological development, social factors, relationships with parents, societal stereotypes, education system.

KIRISH.

Yoshlarning iqtisodiy mustaqilligi va identik o'zini anglash jarayoni zamonaviy ijtimoiy-psixologik tadqiqotlarning markazida turadi, chunki bu ikki jarayon yoshlarning shaxsiy rivojlanishi, ijtimoiy moslashuvi, psixologik farovonligi va hayotiy muvaffaqiyatlariga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Iqtisodiy mustaqillik, yoshlarning moliyaviy qarorlar qabul qilish, o'z daromadlarini boshqarish va hayotiy majburiyatlarni bajarish qobiliyatini ifodalaydi. Shu bilan birga, identik o'zini anglash shaxsning o'zligini, qadriyatlarini, maqsadlarini va ijtimoiy ro'lini anglash jarayonidir, bu esa yoshlarning o'z-o'zini qabul qilish, o'ziga bo'lgan ishonch va psixologik barqarorlik darajasini belgilaydi. Erik Eriksonning psixososial rivojlanish nazariyasi yoshlik davrida identik o'zini anglashning eng muhim vazifa ekanligini ta'kidlaydi. Ushbu nazariyaga ko'ra, identik o'zini anglash jarayoni yoshlik davrining eng asosiy psixososial vazifasi sifatida qaraladi va bu jarayon shaxsning ijtimoiy ro'lini tanlash, qadriyatlarni shakllantirish va psixologik barqarorlikni ta'minlash bilan chambarchas bog'liqdir. Shu bilan birga, yoshlarning iqtisodiy mustaqillikka erishish darajasi, ularning identik shakllanish jarayonini sezilarli darajada ta'sir qiladi. Iqtisodiy mustaqillikka erishgan yoshlar o'zlarini mustaqil shaxs sifatida his qilishadi, o'z qarorlarini mustaqil ravishda qabul qilishadi va hayotiy majburiyatlarni o'z zimmasiga olish orqali o'zlikni anglash jarayonini kuchaytiradi. Bu jarayon

nafaqat ularning shaxsiy farovonligini oshiradi, balki ularni ijtimoiy muhitga muvaffaqiyatli integratsiya qilishga ham yordam beradi. Yoshlarning iqtisodiy mustaqillik va identik o'zini anglash jarayonlarini o'rganish jarayonida, ularning o'zaro bog'liqligini aniqlash va ijtimoiy-psixologik omillarni tahlil qilish katta ahamiyat kasb etadi. Shu nuqtai nazardan, tadqiqotlarda yoshlarning iqtisodiy mustaqillik darajasi, ularning identik o'zini anglash darajasi va bu jarayonlarga ta'sir etuvchi ijtimoiy-psixologik omillar birgalikda ko'rib chiqiladi[1]. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, ota-onalar bilan munosabatlar, ta'lim tizimi, jamiyatdagi stereotiplar va madaniy normativlar yoshlarning iqtisodiy mustaqillik va identik shakllanish jarayonlariga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Masalan, ota-onalar tomonidan berilgan mustaqillik darajasi, ularning moliyaviy qarorlar qabul qilish imkoniyatlari va shaxsiy mas'uliyatni o'z zimmasiga olishga rag'batlantirish yoshlarning o'z-o'zini anglash jarayonini sezilarli darajada shakllantiradi. Shu bilan birga, jamiyatdagi stereotiplar va gender rollari yoshlarning o'zini anglash va iqtisodiy mustaqillikka erishishiga ta'sir qiladi, chunki ijtimoiy kutishlar va stereotiplar shaxsning o'zini qabul qilish va qarorlar qabul qilish qobiliyatini cheklashi yoki qo'llab-quvvatlashi mumkin. Iqtisodiy mustaqillik yoshlarning psixologik farovonligini ham sezilarli darajada oshiradi. Moliyaviy mustaqillikka erishgan yoshlar o'z hayotlarini boshqarish qobiliyatiga ega bo'lib, stress va qiyinchiliklarga bardosh berish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Shu bilan birga, iqtisodiy mustaqillik va shaxsiy mas'uliyat yoshlarning ijtimoiy ro'lini qabul qilish va shaxsiy maqsadlariga erishishda muhim omil bo'lib xizmat qiladi. Yoshlarning o'zlikni anglash jarayoni esa ularning iqtisodiy mustaqillikka bo'lgan qobiliyatlarini oshiradi, chunki o'zini anglagan shaxs o'z imkoniyatlarini va chegaralarini aniq biladi, resurslarni oqilona boshqaradi va maqsadga yo'naltirilgan qarorlar qabul qiladi. Shu bilan birga, ta'lim tizimi yoshlarning iqtisodiy mustaqillik va identik shakllanish jarayonlarida muhim rol o'ynaydi. Ta'lim nafaqat bilim va ko'nikmalarni rivojlantirish, balki shaxsiy mas'uliyat, moliyaviy savodxonlik va qaror qabul qilish ko'nikmalarini shakllantirish orqali yoshlarning mustaqil shaxs sifatida rivojlanishiga hissa qo'shadi. Shu nuqtai nazardan, ta'lim tizimida moliyaviy savodxonlik, o'zini anglash va shaxsiy mas'uliyatni oshirishga qaratilgan pedagogik yondashuvlar yoshlarning iqtisodiy mustaqillik va identik shakllanish jarayonini qo'llab-quvvatlashda katta ahamiyatga ega. Iqtisodiy mustaqillik va identik shakllanish jarayonlariga ta'sir etuvchi yana bir muhim omil bu – ijtimoiy-madaniy muhitdir. Jamiyatdagi qadriyatlar, madaniy normalar va iqtisodiy imkoniyatlar yoshlarning o'zligini anglash va mustaqil qarorlar qabul qilish qobiliyatini shakllantiradi[2]. Shu bilan birga, yoshlarning ijtimoiy muhitda o'z o'rnini topishlari, professional faoliyatga kirishishlari va o'z maqsadlarini belgilashlari ham identik shakllanish va iqtisodiy mustaqillik jarayonlarini kuchaytiradi. Tezisdan shuningdek, yoshlarning identik shakllanish jarayoni va iqtisodiy mustaqillik darajasi o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni ilmiy asosda aniqlashga urinishlar kiritilgan. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, yoshlarning iqtisodiy mustaqillikka erishishlari, ularning o'zlikni anglash jarayonini sezilarli darajada rag'batlantiradi, shaxsiy mas'uliyat va qaror qabul qilish qobiliyatini oshiradi, shuningdek, psixologik barqarorlik va ijtimoiy moslashuv ko'nikmalarini kuchaytiradi. Shu bilan birga, identik shakllanish jarayoni yoshlarning iqtisodiy mustaqillikka bo'lgan intilishlarini mustahkamlashga, ularning shaxsiy qadriyatlari va maqsadlarini aniqlashga xizmat qiladi[3]. Ushbu tadqiqotning maqsadi yoshlarning iqtisodiy mustaqillik va identik o'zini anglash jarayonlarini o'rganish, ularning o'zaro bog'liqligini aniqlash va ijtimoiy-

psixologik omillarni chuqur tahlil qilishdir. Shu yo'nalishda olib borilgan tadqiqotlar yoshlarning ijtimoiy-psixologik rivojlanishiga hissa qo'shish, ta'lim tizimini takomillashtirish va yoshlarning iqtisodiy mustaqillikka erishishlariga yordam beradigan ilmiy asos yaratishga xizmat qiladi. Natijalar shuni ko'rsatadiki, yoshlarning iqtisodiy mustaqillik va identik shakllanish jarayonlari bir-biri bilan uzviy bog'liq bo'lib, bu jarayonlar yoshlarning shaxsiy rivojlanishi, ijtimoiy moslashuvi va psixologik farovonligiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Shu bilan birga, ota-onalar bilan munosabatlar, jamiyatdagi stereotiplar, ta'lim tizimi va boshqa ijtimoiy-psixologik omillar yoshlarning iqtisodiy mustaqillik va identik shakllanish jarayonlarini sezilarli darajada shakllantiradi va ularning ijtimoiy hayotga muvaffaqiyatli integratsiyasi uchun muhim shart-sharoitlarni yaratadi. Yoshlarning iqtisodiy mustaqilligi va identik o'zini anglash jarayoni nafaqat ularning shaxsiy hayotidagi muvaffaqiyatlariga, balki jamiyatning ijtimoiy va iqtisodiy barqarorligiga ham bevosita ta'sir ko'rsatadi. Shu bois, ushbu jarayonlarni o'rganish va ularni rag'batlantirish strategiyalarini ishlab chiqish bugungi kunda nafaqat psixologlar, ijtimoiy olimlar va pedagoglar, balki iqtisodchilar va davlat siyosatchilari uchun ham dolzarb ahamiyatga ega.

Yoshlarning iqtisodiy mustaqilligi va identik o'zini anglash jarayoni bugungi global va milliy ijtimoiy-madaniy sharoitlarda katta dolzarblik kasb etadi, chunki ular shaxsning shaxsiy va professional hayotidagi muvaffaqiyatlarini belgilashda, jamiyatdagi faol ishtirokini ta'minlashda, hamda psixologik va ijtimoiy barqarorlikni shakllantirishda hal qiluvchi ahamiyatga ega. XXI asr iqtisodiy va ijtimoiy rivojlanish tendensiyalari shuni ko'rsatadiki, yoshlarning moliyaviy mustaqilligi ular uchun faqat daromad manbai emas, balki shaxsiy o'zlikni anglash, qaror qabul qilish va ijtimoiy ro'lini shakllantirishning asosiy vositasidir[4]. Shu nuqtai nazardan, iqtisodiy mustaqillik nafaqat shaxsiy daromad va moliyaviy qobiliyat bilan chegaralanadi, balki u yoshlarning o'z maqsadlarini aniqlash, resurslarni samarali boshqarish, shuningdek, jamiyatdagi ijtimoiy me'yor va qadriyatlarga moslashish qobiliyatini mustahkamlaydi. Global iqtisodiy o'zgarishlar, raqamli texnologiyalar va bozor iqtisodiyotining tez rivojlanishi yoshlarni moliyaviy mustaqillikka erishishga majbur qilmoqda. Shu bilan birga, pandemiya va iqtisodiy inqirozlar davrida yoshlarning o'zini anglash va moliyaviy mustaqillik qobiliyatlari yanada muhim bo'lib qoldi, chunki ular shaxsiy barqarorlik va jamiyat bilan muvaffaqiyatli integratsiya uchun yangi strategiyalar ishlab chiqishga majbur bo'ladi[[5]. Yoshlarning iqtisodiy mustaqilligi va identik o'zini anglash darajasi ularning ijtimoiy mas'uliyatini, liderlik qobiliyatini, ijodiy va strategik fikrlash ko'nikmalarini rivojlantiradi, shuningdek, ularning o'z hayotiy qarorlarini ongli va mustaqil ravishda qabul qilishlariga yordam beradi. Mavzuning dolzarbligi shuningdek, ijtimoiy barqarorlik va davlat siyosati bilan bevosita bog'liq. Yoshlarning iqtisodiy mustaqilligi va identik o'zini anglash darajasi jamiyatda ijtimoiy adolatni, tenglikni va barqaror iqtisodiy rivojlanishni ta'minlashda hal qiluvchi omil sifatida qaraladi[6]. Moliyaviy qobiliyat va o'zlikni anglash bilan mustahkamlangan yoshlar nafaqat shaxsiy muvaffaqiyatga erishadi, balki ularning ijtimoiy faolligi va fuqarolik mas'uliyati ham oshadi, bu esa davlatning barqarorligini va ijtimoiy taraqqiyotini mustahkamlaydi. Shu sababli, mamlakatlar yoshlarni iqtisodiy mustaqil va o'zligini anglay oladigan shaxslar sifatida tarbiyalashga katta e'tibor qaratmoqda. Dolzarblikni yanada kuchaytiradigan omil – global mehnat bozorida o'zgarishlar va raqobatning kuchayishi. Bugungi kunda yoshlar nafaqat ma'lumotga ega bo'lishlari, balki o'z resurslarini boshqarish, moliyaviy qarorlar qabul qilish va

shaxsiy identitetni shakllantirish qobiliyatiga ega bo'lishlari zarur. Shu nuqtai nazardan, iqtisodiy mustaqillik va identik o'zini anglash yoshlarning shaxsiy va professional muvaffaqiyatini belgilovchi asosiy indikatorlarga aylanadi. Bundan tashqari, zamonaviy jamiyatlarda psixologik muammolar va depressiya holatlari yoshlar orasida ko'payib bormoqda, va tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, iqtisodiy mustaqillik va o'zini anglash darajasi yuqori bo'lgan yoshlar stressga nisbatan chidamliroq, qaror qabul qilishda qat'iyatli va ijtimoiy hayotda faolroq bo'lishadi[7]. Shu sababli, mavzu dolzarbligi faqat iqtisodiy yoki psixologik nuqtai nazardan emas, balki ijtimoiy, madaniy va pedagogik jihatdan ham yuqori ahamiyat kasb etadi. Shu bilan birga, mavzuning dolzarbligi yoshlarni tarbiyalash va ta'lim tizimini rivojlantirish jarayonida ham seziladi. Ta'lim muassasalari yoshlarni nafaqat bilim bilan ta'minlashi, balki ularning iqtisodiy mustaqillik va shaxsiy identitetni shakllantirish jarayonlariga ko'mak berishi lozim. Shu nuqtai nazardan, mavzu dolzarbligi ilmiy tadqiqotlarda, davlat siyosatida, ta'lim tizimi va psixologik xizmatlarda o'z aksini topadi. Umuman olganda, yoshlarning iqtisodiy mustaqilligi va identik o'zini anglash jarayoni zamonaviy sharoitlarda nafaqat shaxsiy farovonlik, balki jamiyatning ijtimoiy barqarorligi, iqtisodiy rivojlanishi va pedagogik strategiyalarni shakllantirish uchun ham muhim omil hisoblanadi. Shu sababli, ushbu mavzu bugungi kunda o'rganilishi va rivojlantirilishi zarur bo'lgan ilmiy yo'nalishlardan biridir.

Yoshlarning iqtisodiy mustaqilligi va identik o'zini anglash jarayonlarini o'rganish borasida Rossiya olimlari Rail Shamionov va Nadezhda Antonova tomonidan olib borilgan tadqiqotlar ilmiy jamoatchilik tomonidan alohida e'tibor bilan qaraladi. Shamionovning tadqiqotlari yoshlarning fuqarolik identiteti va ijtimoiy faoliyatga bo'lgan munosabatlarini chuqur tahlil qiladi va ularni iqtisodiy mustaqillik jarayoni bilan bevosita bog'laydi. Uning natijalariga ko'ra, yoshlarning fuqarolik identiteti ularning iqtisodiy qarorlar qabul qilish qobiliyati va shaxsiy mas'uliyatini shakllantirishga sezilarli ta'sir ko'rsatadi, shu bilan birga, yoshlarning subkultural va protest faoliyatga bo'lgan munosabati ham iqtisodiy va ijtimoiy identitet bilan chambarchas bog'liq ekanligi aniqlangan. Shamionovning fikricha, yoshlarning ijtimoiy va siyosiy faolligi, iqtisodiy mustaqillik bilan birga rivojlanmasa, ularning identik o'zini anglash jarayoni to'liq shakllanmaydi, chunki moliyaviy va fuqarolik qobiliyatlarning uyg'unligi shaxsning o'zlikni anglash darajasini belgilaydi[8]. Shu nuqtai nazardan, uning tadqiqotlari yoshlarning iqtisodiy mustaqillik va identik shakllanish jarayonlarini ijtimoiy kontekstda tahlil qilish imkonini beradi. Antonova esa yoshlarning iqtisodiy identiteti va professional o'zini belgilash jarayonini o'rganib, bu jarayonlar yoshlarning shaxsiy rivojlanishi va o'z-o'zini anglashiga qanday ta'sir qilishini aniqlashga uringan. U yoshlarning motivatsiya, kognitiv va reflektiv qobiliyatlar, shuningdek qadriyatlar tizimi orqali iqtisodiy mustaqillik va identik shakllanishning murakkab mexanizmlarini ochib beradi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, yoshlarning iqtisodiy identiteti ularning shaxsiy mas'uliyatini mustahkamlash, qaror qabul qilish qobiliyatini oshirish va jamiyatdagi ijtimoiy ro'lini aniqlash bilan uzviy bog'liqdir. Antonova ta'kidlaydiki, moliyaviy mustaqillik yoshlarni o'z resurslarini boshqarishga, shaxsiy maqsadlarini belgilashga va professional faoliyatda ongli tanlov qilishga rag'batlantiradi, bu esa o'z navbatida identik o'zini anglash jarayonini mustahkamlaydi[9]. Shamionov va Antonova tadqiqotlari o'rtasidagi ilmiy munozara, yoshlarning iqtisodiy mustaqilligi va identik shakllanish jarayoni bir-birini to'ldiruvchi, ammo ba'zan turlicha yondashuvlarni talab qiluvchi

jarayon ekanligini ko'rsatadi. Shamionov yoshlarning ijtimoiy va siyosiy faolligini, fuqarolik identitetini iqtisodiy mustaqillik bilan bog'lab tahlil qilsa, Antonova esa bu jarayonni shaxsning ichki reflektiv qobiliyatlari, professional o'zini belgilash va iqtisodiy identitet bilan o'zaro uzviy bog'liqlikda ko'rib chiqadi. Ularning fikrlari bir-birini inkor qilmaydi, aksincha, yoshlarning iqtisodiy mustaqillik va identik o'zini anglash jarayonini bir holatning ikki tomoni sifatida yoritadi: bir tomoni – ijtimoiy kontekst va fuqarolik faoliyati orqali, ikkinchi tomoni – shaxsiy reflektiv qobiliyatlar va professional identitet orqali[10]. Shunday qilib, Shamionov va Antonova ilmiy ishlarida yoshlarning iqtisodiy mustaqilligi va identik o'zini anglash jarayonining murakkab va multidimensional xarakteri, ularning shaxsiy va ijtimoiy rivojlanishiga bo'lgan keng qamrovli ta'siri ilmiy jihatdan uzviy tarzda yoritilgan. Ularning tadqiqotlari yoshlar bilan ishlash, ijtimoiy va ta'lim siyosatini shakllantirish, shuningdek psixologik va pedagogik amaliyotlarda qo'llanilishi mumkin bo'lgan muhim ilmiy asoslarni taqdim etadi.

Xulosa.

Ushbu tezis yoshlarning iqtisodiy mustaqilligi va identik o'zini anglash jarayonlarini bir-biri bilan uzviy bog'liq ijtimoiy-psixologik hodisa sifatida tahlil qilgan bo'lib, ular shaxsiy rivojlanish, ijtimoiy moslashuv va psixologik barqarorlikni shakllantirishda muhim omil ekanligini ko'rsatdi. Tadqiqot natijalari shuni isbotladi-ki, yoshlarning iqtisodiy mustaqillikka erishish darajasi ularning o'z-o'zini anglash qobiliyatini sezilarli darajada mustahkamlaydi, shaxsiy mas'uliyat va qaror qabul qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi hamda ijtimoiy va professional ro'lini aniqlash jarayonini qo'llab-quvvatlaydi. Shu bilan birga, identik o'zini anglash yoshlarning qadriyat tizimi, maqsadlari, shaxsiy va ijtimoiy ro'llarini aniqlash jarayonida moliyaviy mustaqillik bilan uzviy bog'liq bo'lib, bu yoshlarni psixologik jihatdan barqaror va ijtimoiy faol shaxsga aylantiradi. Shamionov va Antonova tadqiqotlari asosida aniqlangan ilmiy munozaralar shuni ko'rsatdiki, iqtisodiy mustaqillik va identik shakllanish jarayoni bir-birini to'ldiruvchi va parallel rivojlanuvchi hodisalar bo'lib, ularning o'zaro bog'liqligi yoshlarning shaxsiy, professional va ijtimoiy hayotidagi muvaffaqiyatini ta'minlashda hal qiluvchi ahamiyatga ega. Shu nuqtai nazardan, yoshlarning iqtisodiy mustaqilligi va identik o'zini anglash jarayonlarini qo'llab-quvvatlovchi ijtimoiy, pedagogik va siyosiy strategiyalarni ishlab chiqish bugungi sharoitda dolzarb va zarur ilmiy-ijtimoiy vazifa sifatida namoyon bo'ladi. Shuningdek, tadqiqot yoshlarning iqtisodiy mustaqillik va identik shakllanish jarayonlariga ta'sir etuvchi ijtimoiy-psixologik omillar – ota-onalar bilan munosabatlar, jamiyatdagi stereotiplar, ta'lim tizimi va madaniy muhitni aniqlash imkonini berdi. Bu esa yoshlarning shaxsiy va professional rivojlanishini rag'batlantirish, ularning psixologik barqarorligini oshirish va ijtimoiy moslashuvini mustahkamlash uchun amaliy tavsiyalarni ishlab chiqishda ilmiy asos vazifasini bajaradi. Umuman olganda, tezis natijalari shuni ko'rsatadiki, yoshlarning iqtisodiy mustaqilligi va identik o'zini anglash jarayoni jamiyatning ijtimoiy barqarorligi, iqtisodiy rivojlanishi va pedagogik strategiyalarni shakllantirishda muhim indikator sifatida qaralishi lozim. Shu bilan birga, tadqiqot natijalari yoshlar bilan ishlashda, ularning ijtimoiy va iqtisodiy faolligini oshirishda, shuningdek ta'lim va psixologik xizmatlarni yanada samarali tashkil etishda qo'llanilishi mumkin bo'lgan ilmiy va amaliy asoslarni taqdim etadi.

Adabiyotlar/Literatypa/References:

1. Haqnazarovich, A. Q. (2022). INNOVATION VA TRANSFORMATION O 'ZGARISHLARNING YOSHLAR IQTISODIY FAOLLIGIGA TA'SIRI. Farg'ona davlat universiteti, (4), 10-10.
2. Ergashbayev, S. (2025). Uzluksiz ta'lim tashkil etish orqali yoshlarning ma'naviy-falsafiy dunyoqarashini yuksaltirish. Bulletin of Contemporary Researches: Multidisciplinary, 1(1), 10-13.
3. Narzulloyeva, F. F. (2023). OLIY TA'LIMDA TALABALARNI IQTISODIY TARBIYALASH VA KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISHNING MUHIM YO 'NALISHLARI. ILMIY TADQIQOT VA INNOVATSIYA, 2(4), 102-108.
4. Ergashbayev, S. (2025). YOSHLARNING MA'NAVIYAT DUNYOQARASHINI RIVOJLANTIRISHDA UZLUKSIZ TA'LIM.
5. Istamkulovich, A. B. (2025). ZAMONAVIY O 'ZBEKISTON JAMIYATIDA YOSHLAR IQTISODIY MADANIYATINING TRANSFORMASIYALASHUVI. INNUC, 1(1), 126-130.
6. Sh, E. (2025). Developing the spiritual worldview of young people through the continuous education system in Uzbekistan. Ob'edinyaya studentov: mejdunarodnye issledovaniya i sotrudnichestvo mejdu distsiplinami, 1(1), 314-316.
7. Karamatova, D., & Ravshanova, M. (2025). YOSHLARNING IQTISODIY TAFAKKURINI RIVOJLANTIRISHDA IQTISODIY TA'LIM-TARBIYANING O 'RNI. Современные подходы и новые исследования в современной науке, 4(5), 69-73.
8. Ergashbayev, S. (2025). PHILOSOPHICAL FOUNDATIONS OF THE INTEGRATION OF EDUCATION AND UPBRINGING IN THE DEVELOPMENT OF YOUTH'S SPIRITUAL OUTLOOK. SHOKH LIBRARY, 1(10).
9. Xonimov, S. (2022). YOSHLAR IJTIMOYIY FAOLLIGI VA DUNYOQARASHI SHAKLLANISHIGA GLOBALLASHUV JARAYONLARINING TA'SIRI. Farg'ona davlat universiteti, (3), 20-20.
10. Mirzaolimjon og'li, M. M., & Shohbozbek, E. (2025). YANGI O'ZBEKISTONNING TA'LIM SIYOSATI VA UNIVERSITETLARNING YANGI MODELLARI. PEDAGOGIK ISLOHOTLAR VA ULARNING YECHIMLARI, 16(01), 325-328.

O‘ZBEKISTON — 2030: INNOVATSIYA, FAN VA TA’LIM ISTIQBOLLARI

**VIII RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI
MATERIALLARI**
2025-yil, 2-noyabr

Mas’ul muharrir: *F.T.Isanova*
Texnik muharrir: *N.Bahodirova*
Diszayner: *I.Abdihakimov*

O‘ZBEKISTON — 2030: INNOVATSIYA, FAN VA TA’LIM ISTIQBOLLARI.
VIII Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari. – Toshkent:
Scienceproblems team, noyabr, 2025. – 52 bet.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

Konferensiya tashkilotchisi: Scienceproblems Team

Konferensiya o‘tkazilgan sana: 2025-yil, 1-noyabr

ISBN 978-9910-8337-2-4

Barcha huquqlar himoyalangan.
© Scienceproblems team, 2025-yil.
© Mualliflar jamoasi, 2025-yil.